

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. woordvoerders Woo

Betreft: Wet open overheid

Amsterdam/Hilversum/Den Haag, 22 oktober 2020

Geachte heer/mevrouw,

Volgende week, naar verwachting 29 oktober, zal de Wet open overheid worden behandeld in de Tweede Kamer. Wij hebben begrepen dat u het woord zal voeren. Als coalitie van maatschappelijke en mediaorganisaties richten wij daarom graag uw aandacht op het belang van open overheidsinformatie en op de mogelijkheid nog een aantal punten te verbeteren. Deze oproep is daarmee een vervolg op onze [brief](#) aan de Commissie voor BZK van 1 juli jl.

Het vertrouwen in politiek en bestuur staat onder druk. Met een goede Woo kunnen de controlerende en participerende functies van media en maatschappij worden versterkt, en daarmee de democratie goed functioneren.

De Woo is een stap in de goede richting ...

De huidige Wet openbaarheid van bestuur is inmiddels dertig jaar oud en kan niet meer mee in de snel veranderende informatiesamenleving. De Wob voldoet niet aan het Verdrag van Tromsø uit 2009. Nederland staat wereldwijd op de 73^e plaats van de Right To Information (RTI) Rating die weergeeft hoe goed de toegang tot publieke informatie is geregeld.

De Woo gaat uit van actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Dat is hard nodig:

- Het is een verplichting ten opzichte van de burger (die middels belastinggeld al voor de informatie heeft betaald);
- Het zou de grondhouding van de overheid moeten zijn: inzichtelijke informatie is goed voor het vertrouwen en bovendien kan de overheid leren van de kritiek van meelezers/het publiek;
- De Woo is niet gebaseerd op het idee van 'de overheid tegen de rest'. Het gaat hier om een verbetering - of beter: hoognodige modernisering - van het systeem van checks & balances;
- Open overheidsinformatie biedt niet alleen groot maatschappelijk, maar ook economisch voordeel (zie alle mogelijke toepassingen van open data);
- Actieve openbaarmaking en meer grip op de informatiehuishouding van de overheid leidt tot minder informatieverzoeken en meer efficiëntie.

... maar het kan en moet nog beter.

Het huidige wetsvoorstel is niet optimaal. Door middel van (het ondersteunen van) moties kunt u de Woo effectiever maken:

1. Roep de regering op maatschappelijke en mediaorganisaties een plek te geven in het Woo-Adviescollege.
2. Dwing digitale standaarden voor informatieontsluiting af via het Forum Standaardisatie.
3. Neem een transparantieregister op in de wet. Het eerdere idee van een bestandenregister heeft het niet gehaald. Op zijn minst een register op dossier- of thema-niveau is noodzakelijk om inzichtelijk te maken over welke soort data Nederlandse overheden beschikken.
4. Stel een onafhankelijke 'informatiecommissaris' aan die als een soort ombudsman kan optreden bij geschillen tussen burger of journalist en overheid.
5. Halveer de beslistermijn voor informatieverzoeken.
6. Het aantal (semi-) overheidsorganisaties dat onder de Woo valt moet worden uitgebreid.

Graag lichten wij onze punten toe en geven achtergrondinformatie waar nodig.

Met vriendelijke groet,

NDP Nieuwsmedia, Tom Nauta, directeur

Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren, Marcel Gelauff, voorzitter

Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), Thomas Bruning, algemeen secretaris

Open State Foundation (OSF), Serv Wiemers, directeur

Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ), Evert de Vos, voorzitter